

THE G C SCHOOL OF CAREERS

NICOSIA

ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Όνομα: .....

(Αυτό το γραπτό αποτελείται από **9 σελίδες**, συμπεριλαμβανομένης της σελίδας αυτής)

B. ΚΕΙΜΕΝΟ (20 μονάδες)

Διαβάζω αργά και προσεκτικά το πιο κάτω κείμενο και μετά απαντώ στις ερωτήσεις που το ακολουθούν. **Προτού γράψω οτιδήποτε, προβληματίζομαι για το τι ζητά η κάθε ερώτηση!**

*

Το μάθημα της ζωγραφικής πάντα τ' αγαπούσα. Προικισμένη από τη φύση με μια δεξιοτεχνία, ζωγράφιζα, μικρό παιδί, ό,τι μ' εντυπωσίαζε γύρω μου. Δεν είχα καλά – καλά πάρει στα χέρια το μολύβι και είχα σχεδιάσει στο χαρτί όλα σχεδόν τα πράγματα του σπιτιού. Ό,τι ζωγράφιζα τ' αγαπούσα κι ό,τι αγαπούσα το ζωγράφιζα. Η ψυχή μου πήγαινε στα πράγματα κι εκείνα έρχονταν μέσα μου με μια κυκλική κίνηση αγάπης.

Οι δασκάλες μου από νωρίς κατάλαβαν την κλίση μου. Τα τετράδια ζωγραφικής μου άλλα κάνανε το γύρο στις τάξεις του σχολείου μου, άλλα καταλήγανε στα χέρια της διευθύντριας, που τα χαιρότανε και μου τα 'δινε μ' έναν καλό λόγο.

Σιγά σιγά σαν μεγάλωνα, ζωγράφιζα κι εικόνες που τις έβλεπα με τα μάτια της ψυχής μου. Φανταστικά τοπία, ζώα της μυθολογίας, ήρωες και μορφές από τα παραμύθια και την ιστορία και ό,τι άλλο η παιδική φαντασία έφερνε στη σκέψη μου. Είχα βρει μια άλλη γλώσσα δικιά μου, εσωτερική, που μέσα από την ιδιόμορφη σιωπή της φανέρωνε κάθε σκέψη και καημό της παιδικής μου ύπαρξης.

Σε μια καμπή της παιδικής μου ηλικίας γιόμισα τα τετράδιά μου με κάθε λογής πλεούμενα. Καράβια με πανιά, με φουγάρα, βαρκούλες με κουπιά, άλλα να πλέουν μεσοπέλαγα, άλλα αραγμένα σε λιμάνια, όλα ταξιδεύανε κι όλα με μια σημαία ελληνική να κυματίζει περήφانه στην πλώρη τους. Το παράξενο ήτανε πως θαλασσινή δεν ήμουνα. Η Λευκωσία είχε μακριά τη θάλασσα. Ό,τι διάβαζα, ό,τι μάθαινα στο σχολείο ήθελα να το δω... να τ' αγγίξω. Σε στιγμές που μεγάλωνε βασανιστικά ο πόθος μου, έκλεινα τα μάτια μου και διέσχιζα με τη φαντασία μου τη γη από τους πόλους μέχρι τον ισημερινό. Οι μεγάλες πολιτείες, τ' απέραντα δάση, τα χιονισμένα βουνά, τα βαθιά ποτάμια ήτανε όλα δικά μου, μέσα στ' ανάλαφρο πέπλο του ονείρου μου.

Σαν άνοιγα τα μάτια μου, μια πίκρα με γέμιζε. Δεν είχα ταξιδέψει πουθενά. Ήμουνα εκεί, στο σπίτι μου, όπως πάντα. Έτσι, μια και τα πραγματικά ταξίδια στις χώρες των ονείρων μου ήταν για μένα απρόσιτα, έδινα τη μάχη μου ταξιδεύοντας με τα καράβια που ζωγράφιζα.

Ένα πρωινό στο σχολείο, καθώς το μάθημα της ζωγραφικής προχωρούσε ευχάριστα, μια δασκάλα έφερε στην τάξη την είδηση πως ο Άγγλος επιθεωρητής βρισκόταν στο σχολείο μας. Η δικιά μου δασκάλα δέχτηκε την είδηση με μάτια ανήσυχα, που τα 'ριξε αμέσως απάνω μου και προχωρώντας στο θρανίο μου πήρε το καινούργιο μου τετράδιο με το μοναδικό καράβι που ζωγράφισα και μ' ένα κόκκινο χρωματιστό, με δυο μολυβιές, η σημαία το караβιού μου βεβηλώθηκε. Με μάτια που τα γέμιζε η έκπληξη είδα στην πλώρη του караβιού μου την εγγλέζικη σημαία. Σάσπισα ... Η ψυχή μου πάγωσε ... Στο στήθος μου μια μαχαιριά με πλήγωσε κι έσφιξα όλο το κορμί μου να μην κλάψω.

Πότε μπήκε ο ξανθός Εγγλέζος στην τάξη μου, πότε βρέθηκε από πάνω μου, πότε πήρε στα χέρια το τετράδιό μου, δεν κατάλαβα. Έμεινα καθηλωμένη στο θρανίο μου, αμίλητη. Το κουδούνι για διάλειμμα είχε χτυπήσει, μα δεν κινήθηκα απ' τη θέση μου. Η δασκάλα με πήρε από το χέρι και με πήρε στο γραφείο. Μ' έβαλε να καθίσω πλάι της:

- Ήμουν αναγκασμένη να το κάνω. Πρέπει να με καταλάβεις, είπε. Και δίνοντάς μου το τετράδιο, άφησε δυο δάκρυα να γυαλίσουν στα μάτια της. Κύλησαν τότε απαλά και τα δικά μου.

Την ένιωσα, κατάλαβα... Μα όχι εκείνο που νόμιζε η δασκάλα μου. **Κατάλαβα ως πού έφτανε η σκλαβιά της πατρίδας μου. Έφτανε ως εκεί που και τα παιδιά δεν**

Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ (20 μονάδες)

1. Συμπληρώνω τα κενά των παρακάτω προτάσεων με τον κατάλληλο **μονολεκτικό** τύπο του συγκριτικού ή του υπερθετικού βαθμού των επιθέτων και των επιρρημάτων που βρίσκονται στις παρενθέσεις:

- ✗ Η επίδοσή του είναι η ..... (κακός) της τάξης και λυπούμαι ..... (βαθιά) που αδιαφορεί παντελώς για το μάθημα.
- ✗ Η γιαγιά μου είχε το σπινθηροβόλο πνεύμα μιας ..... (ευφυής) γυναίκας.
- ✗ Οι ..... (ειλικρινής) φίλοι δοκιμάζονται στις ..... (δύσκολος) καταστάσεις.
- ✗ Ήπιαμε ..... (λίγο) και γι' αυτό δε φοβόμαστε τον έλεγχο της αστυνομίας.
- ✗ Το ..... (απλός) που μπορείς να κάνεις είναι να μη μιλάς.
- ✗ Ο παππούς είναι ..... (γέρος) από τη γιαγιά, αλλά η γιαγιά παρουσίασε ..... (πρώτα) σοβαρά προβλήματα υγείας.
- ✗ Μίλησε με ..... (ευθύς) και ..... (σαφής) τρόπο κάτι που ξάφνιασε τους παρευρισκόμενους.

2. **Ξαναγράψω** τις παρακάτω προτάσεις, μεταφέροντας τα **ρήματα στο χρόνο που μου δίνεται**:

- ✗ Δε ξέρω τι συμβαίνει και όλα πάνε στραβά.

Παρατατικός: .....

- ✗ Παρόλο που παχαίνει, εντούτοις ομορφαίνει.

Υπερσυντέλικος: .....

- ✗ Τον βαραίνουν τα χρόνια.

Παρακείμενος: .....

- ✗ Πίνω τον καφέ μου μέχρι να έρθουν τα παιδιά.

Συντελεσμένος Μέλλοντας: .....

- ✗ Εκφράζει με αυτοπεποίθηση τις απόψεις του και καταφεύγει σε καυστικά σχόλια.

Αόριστος: .....

3. **Υπογραμμίζω** στις παρακάτω προτάσεις τις **λέξεις και φράσεις που δηλώνουν χρόνο**:

- ✗ Σπάνια μιλούσαμε οι δυο μας τον τελευταίο καιρό και ειδικά αμέσως μετά το γάμο του κόψαμε κάθε επαφή.
- ✗ Αφού τα είπαμε ψες από κοντά και αρκετή ώρα, δεν περίμενα σήμερα από το πρωί να με αναζητήσεις.

- ✗ Πότε πότε τον θυμάμαι, αλλά είναι πολύ αργά πια για να σώσουμε την άλλοτε μακρόχρονη σχέση μας.

4. **Υπογραμμίζω** στις παρακάτω προτάσεις τις λέξεις και φράσεις που δηλώνουν τόπο:

- ✗ Στο πανέμορφο χωριό του παππού, ανάμεσα στα δέντρα και δίπλα από το ποτάμι βρίσκεται το εξοχικό μας.
- ✗ Θα πρέπει να πας δεξιά. Στο τέλος του δρόμου θα βρεις ένα μεγάλο πολυκατάστημα με μια τεράστια πινακίδα ψηλά στην οροφή. Από εκεί θα πας αριστερά και ανάμεσα στην εκκλησία και στο φαρμακείο είναι το κατάστημα που ψάχνεις.

5. Συμπληρώνω τα κενά βάζοντας τα ουσιαστικά των παρενθέσεων στο σωστό τύπο:

- ✗ Στη γιορτή των ..... (φως) οι ..... (ιερέας) γυρίζουν στα σπίτια και τα αγιάζουν.
- ✗ Ένα από τα ..... (καθήκον) των μαθητών είναι να ετοιμάζονται καθημερινά για τα μαθήματά τους.
- ✗ Η προσπάθεια των ..... (καθεστώς) να κρατηθούν στην εξουσία είναι συχνά αγωνιώδης.
- ✗ Η αιχμή του ..... (δόρυ) έπρεπε να είναι καλύτερα ακονισμένη.
- ✗ Ο Θεός αγαπάει τους κλέφτες αγαπάει και τους ..... (νοικοκύρης).
- ✗ Οι ..... (απόφαση) της κυβέρνησης θα επηρεάσουν σημαντικά το θέμα των ..... (σύνταξη).
- ✗ «Προσέχετε πως θα φέρετε τις ..... (διάμετρος) και τις ..... (διαγώνιος)», είπε ο καθηγητής των Μαθηματικών.
- ✗ Τα ..... (κράτος) διαβουλευθήκαν για να βρουν μια λύση για την επικίνδυνη δράση των ..... (επιχειρηματίας) στον τομέα των τροφίμων.

6. Μεταφέρω τις παρακάτω προτάσεις στην ενεργητική φωνή.

- ✗ Το καράβι χτυπήθηκε από τα κύματα.

- ✗ Η πορεία του πλοίου ελέγχεται από τον καπετάνιο.

- ✗ Το διαστημόπλοιο κατευθύνεται από τους γήινους σταθμούς.

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ (20 μονάδες)

1. Γράφω ένα συνώνυμο για την κάθε λέξη:

- ☒ δυνατός: .....
- ☒ παραχωρώ: .....
- ☒ απόκριση: .....
- ☒ όμοιος: .....
- ☒ επιχειρώ: .....

2. Συμπληρώνω τα κενά με το σωστό τύπο της **αντίθετης λέξης** που είναι στην παρένθεση:

- ☒ Η .....(τέλος) είναι το ήμισυ του παντός.
- ☒ Το έδαφος μετά την παρατεταμένη ανομβρία έγινε ..... (εύφορος) με αποτέλεσμα οι γεωργοί να μην έχουν εισοδήματα.
- ☒ Η Κύπρος υπήρξε ..... (αυτόνομος) σε διάφορους κατακτητές κατά την περίοδο των αιώνων.
- ☒ Ο ..... (ηττημένος) της μονομαχίας κερδίζει και την καρδιά της πριγκίπισσας.
- ☒ Είναι ..... (λογικός) αν νομίζει ότι θα καθίσω να τον περιμένω μέχρι το πρωί!

3. **Υπογραμμίζω** και **εξηγώ** τις παρομοιώσεις στις ακόλουθες προτάσεις:

- ☒ Επέστρεψε σαν τη βρεγμένη γάτα στο σπίτι μετά τον άγριο καυγά του με τον πατέρα του.
.....
- ☒ Κοιμήθηκε σαν αγγελούδι μετά το ηρεμιστικό που του είχε δώσει ο γιατρός.
.....
- ☒ Λειώνει σαν κεριά με τη μέρα μετά τον άδικο χαμό του παιδιού της.
.....
- ☒ Είναι ανυπόφορο. Μαλώνουν όλη μέρα σαν το σκύλο με τη γάτα.
.....
- ☒ Όλη μέρα γυρίζει σαν τη σβούρα. Δεν ξεκουράζεται ποτέ.
.....

4. Εξηγώ **όσο καλύτερα μπορώ** τις ακόλουθες μεταφορικές φράσεις:

- ☒ Πήραν τα μυαλά του αέρα μετά την επιτυχία του στους αγώνες.
.....
- ☒ Πέρασα από σαράντα κύματα για να πετύχω αυτή τη θέση που έχω σήμερα.
.....
- ☒ Έδωσαν τόπο στην οργή και αποφάσισαν να σφίξουν τα χέρια.
.....
- ☒ Μετά το γάμο τους η Έλενα σέρνει τον Κώστα από τη μύτη.
.....
- ☒ Ο Γιώργος έλυσε τη σιωπή του και είπε τι έγινε ακριβώς στον καυγά.
.....

Ε. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ (15 μονάδες)

1. Συμπληρώνω με μια **αποτελεσματική πρόταση** την ακόλουθη φράση:

✎ Πάντα κάνω τα μαθήματά μου, ...

2. Συμπληρώνω την **υπόθεση ή την απόδοση**:

✎ Αν δε μεσολαβούσε η μητέρα, ...

✎ Θα γελάσετε, αν .....

✎ Θα πίστευα αυτά που μου λες, αν .....

✎ Αν ήμουν πρόεδρος για μια μέρα , ...

3. Να αναγνωρίσεις **συντακτικά** τις υπογραμμισμένες λέξεις:

✎ Το ρεύμα του ποταμού παρέσυρε τη βάρκα (.....),
(.....).

✎ Το επάγγελμα του οικοδόμου είναι γεμάτο κινδύνους (.....),
(.....).

✎ Ο πιλότος είναι έμπειρος. (.....)

4. Γράφω με μια λέξη πώς λέγονται:

Ο δρόμος για τους πεζούς _____

Ο άνεμος με τη βροχή μαζί _____

Το χιόνι με τη θύελλα μαζί _____

ΠΡΟΣΟΧΗ!!!!

Πριν παραδώσω το γραπτό μου, ελέγχω ότι:

1. Έχω γράψει το ονοματεπώνυμό μου!
2. Έχω απαντήσει όλες τις ερωτήσεις!
3. Έχω διαβάσει τις απαντήσεις μου μία-μία προσεκτικά!

ΤΕΛΟΣ!